

“Tot és volgudament estripat i, tret dels avis, tots queden com uns desgraciats”

Berta Jardí (Barcelona, 1956), publica a Columna la novel·la *La portentosa vida del sastre Bariloche*. Tenia publicat el recull de contes *Carnaval*, del 1987.

—El relat fa molt salts enrere i endavant. Per què?

—És un recurs com un altre. Tenia la intenció que no fos lineal, per a desconcertar un punt el lector.

—També forma part d'aquesta intenció el fet que, de cop i volta, ja ben avançada la novel·la, apareguin una colla de personatges nous, els avis, que deixen al marge els principals?

—Sí. I els vaig voler precisament al cos troncal, com un subcapítol, si bé són insinuats al començament. Els vaig agrupar perquè els capítols són molts curts i si els posava barrejats o dispersos no tenien tanta força. La història lineal del sastre per una banda i la d'ells, per una altra. A més, no hi són gaire desenvolupats. Són com pinzellades. Això em donava molt de joc. Però arriba un moment que has de tallar. I ara vull treballar-los més.

—Descarteu d'anar a fons en moltes vies argumentals que semblen molt potents, com el fet que el sastre vulgui escriure una autobiografia. Pensa molt en la trobada que ha de tenir amb un periodista que li pot fer d'agent, i després de l'entrevista no se'n sap res més. Per què?

—Sí, queda penjat. No era la meua voluntat estendre-m'hi. És una pinzellada. Totes les històries tenen branques i no cal seguir-les totes. M'interessava més de fer salts endavant i enrere en la trajectòria del personatge, per a veure què l'ha portat a l'estat d'eufòria que li fa pensar l'autobiografia. Per això ho vaig deixar apuntat.

—Amb els salts endavant i enrere a vegades heu de repetir coses que el lector ja sap.

—Sí, ja ho sé.

—Des de l'insòlit nom del protagonista, en relació amb els altres noms, i la deslocalització geogràfica, es veu que no heu volgut situar la història en un país concret.

—Òbviament. No passa a cap lloc concret. Fins i tot l'amic Roures li diu: “On vas amb aquest nom?” El vaig triar perquè era eufònic i no lligava amb res.

MARIANO HERRERA

Berta Jardí publica la novel·la *La portentosa vida del sastre Bariloche*, a Columna.

—L'amic Roures seria la veu de la consciència, la persona que li retreu les excentricitats, oi?

—Sí. Inicialment, sí.

—Alguna lectora us pot retreure que la dona del sastre quedi tan empèttida, fins i tot humiliada per l'autora. Queda com un parrac.

—Ja ho sé. I no és desgraciats ell? I els xinesos que li compren el negoci? Tot és volgudament estripat. Només queden bé els avis, els herois. L'editora volia que la desenvolupés més, però llavors se m'hauria desmanegat tot.

—De què volíeu parlar quan vàreu pensar en la novel·la?

—Del món dels oficis artesans que s'extingeixen, i dels barris que es transformen. Un sastre que fa vestits a mida en un barri és una espècie en extinció, a la nostra societat occidental. El protagonista és un home enamorat del seu ofici, de la feina ben feta, i tot ho aboca en això. La dona vol coses que es venguin, barates, i ell vol mantenir els teixits bons. I a més

la barriada es transforma com expliquen els avis. Un amic barber també el veus matant les hores a la seva barberia. No volia posar el dit a la nafra dels comerços xinesos, no en faig cap crítica. Nomes ho constato. Tires la pedra, segueixes el fil i la història et va portant d'un lloc a un altre.

—Els personatges poden fer coses ridícules, però no sembla que l'autora vulgui ridiculitzar-los.

—Creieu?

—Hi ha un punt de respecte.

—Trobeu que no els maltracto prou.

—No.

—Un punt de tendresa, no? Potser sí.

—Arribeu a aquest estil sintètic ja a la primera?

—Ja amb la primera versió, tot i que després encara l'he esportat més.

—Què explica la distància amb el llibre anterior, publicat fa gairebé 25 anys?

—He continuat escrivint, però les coses que he anat fent no m'acabaven de convèncer. Amb aquest vaig trobar un to que m'agradava, una veu amb la qual em sentia molt còmoda.

Lluís Bonada